

Drøftingsnotat: Barnehagestruktur

Kommunalsjef for barnehage og skole sitt forslag til vedtak

Følgende avdeling flyttes

- Gul avdeling i Svensedammen barnehage flyttes til Gulskogen ØE barnehage

Følgende barnehager blir nedlagt fra 01.08.22

- Stensethalléen barnehage
- Marienlyst barnehage
- Konnerud barnehage

Hensikt med drøftingen

Antall barn i barnehagealder i Drammen kommune går ned, og det forventes færre barn i barnehagene i årene fremover. Det har derfor over tid vært gjennomført et arbeid med å tilpasse barnehagestrukturen til et synkende barnetall og dermed en bedre arealutnyttelse. For å sikre en god økonomisk styring og robuste barnehager er det formålstjenlig at våre barnehager utnytter mest mulig av de ledige arealene.

Hovedutvalget for oppvekst og utdanning vedtok i sak 21/38614 – Barnehagestruktur at Rådmann skal tilpasse antall barnehageplasser til behovet i samsvar med vedtatte prinsipper i saken. Hensikten med denne drøftingen er å beslutte ny barnehagestruktur fra 01.08.22 som svarer opp dette vedtaket.

Sammendrag

Kommunalsjef for barnehage og skole har nedsatt en koordineringsgruppe bestående av Hovedtillitsvalgte, Hovedverneombud, rådgivere og ledere som har bidratt med innspill til hvordan prosessen skal gjennomføres og kommet med faglig innspill til ny barnehagestruktur.

På bakgrunn av innspillene fra koordineringsgruppen, høringsuttalelse i den politiske saken om barnehagestruktur, vedtatt prinsipper og kommunalsjefens vurderinger er det i dette drøftingsnotatet foreslått endringer i barnehagestrukturen.

Det foreslås å flytte Gul avdeling i Svensedammen barnehage til Gulskogen ØE barnehage og nedlegge tre barnehager: Marienlyst barnehage, Konnerud barnehage og Stensethalléen barnehage. Dette tilsvarer 149 barnehageplasser (store barn). Eventuelt endringer i avdelinger i andre barnehager blir vurdert ved hovedopptaket slik at man tar hensyn til foreldrenes søknader om barnehageplass.

Alle spesialpedagoger på Gul avdelingen vil bli flyttet til Gulskogen ØE barnehage for å sikre kompetansemiljøet. Kommunalsjefen vil kartlegge ytterligere om øvrige ansatte på Gul avdeling kan få den samme muligheten. Spesialpedagogene har ansettelsesforhold i spesialpedagogiske tjenester

og ikke i Svensedammen barnehage. Barn ved Gul avdeling får automatisk plass i Gulsbogen ØE barnehage fra nytt barnehageår.

Det er totalt 24 faste ansatte i de tre barnehagene som foreslås nedlagt. Når endelig barnehagestruktur er bestemt vil kommunalsjef for barnehage og skole ta initiativ til drøftingsmøte for overføring av ansatte til ny barnehage. Alle ansatte vil beholde sitt arbeidsforhold i Drammen kommune.

Fakta

Framskrivning fra SSB blir produsert og publisert hvert annet år og høsten 2020 kom nye framskrivninger.

I tillegg til framskrivninger har kommunen historiske tall på faktiske barnetall i barnehagene i Drammen. Historiske tall de ti siste årene viser en samlet nedgang i barnetallet i barnehagene i kommunen. Samtidig har dekningsgraden i barnehagene steget hvert år, noe som viser at barnebefolkningen synker.

Antallet barn i barnehagene har gått ned med 466 barn siden 2013, i samme periode er det lagt ned om lag 100 barnehageplasser. Fra 2020 til 2022 har barnetallet sunket med 132 barn. Det er forventet en ytterligere nedgang i årene fremover.

Private barnehager har ingen plikt til å informere kommunen om sine fremtidsplaner. Drammen kommune vet derfor ikke hvordan de private barnehagene ønsker å disponere sine plasser fremover. Kommunen kan ikke legge ned plasser i private barnehager eller forfordeler barn til kommunale barnehager i hovedopptaket.

Økonomiske rammer

Ved at antall barn i barnehager synker, reduseres også de økonomiske rammene til programområdet. Programområdet tildeles om lag 0,1 millioner kroner per barn, og når barnetallet går ned trekkes tilsvarende ressurser ut fra programområdet. For 2021 ble området trukket 7 millioner kroner og i 2022 10,8 millioner kroner og 22,6 millioner i 2023. Programområdet har behov for å tilpasse tjenestebehovet til nye økonomiske rammer som følge av demografiutviklingen, endring i barnehagestrukturen er et viktig tiltak for å møte denne utfordringen.

Kapasitet

Kommunen har gjennom lov om barnehager plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov. En viss overkapasitet på barnehageplasser er ønskelig og nødvendig for å kunne ivareta behov som endrer seg gjennom året, men en betydelig overkapasitet kan gi utfordringer for kvalitet og innhold i barnehageområdet, og sikrer ikke en optimal utnyttelse av ressursene. Ved nedjustering av antallet barnehageplasser i det omfang Kommunalsjefen foreslår vil det fortsatt være overkapasitet i kommunen.

I kommunedelene som er berørt av nedleggelse er det i kunnskapsgrunnlaget for barnehagebehov beskrevet at kommunedelene har synkende barnetall.

Kommunedel 2: Krokstadelva, Stenseth

Kommunedelen har fire kommunale barnehager. To av de kommunale barnehagene drives i lokaler som leies. Det er fire private barnehager i kommunedelen. Framskrivningen viser et bilde hvor kommunedelen vil oppleve en nedgang i barnetall fram til 2024, så vil det komme en svak vekst og først i 2036 vil de ha et barnetall likt dagens.

Kommunedel 5: Konnerud

Kommunedelen har 11 barnehager, fire kommunale og åtte private. Det er flest barnehager konsentrert i gangavstand til Konnerud sentrum, men det finnes også barnehager ytterkanten av kommunedelen. Kommunedelen har ifølge framskrivningene en nedgang i barnetall til 2023, deretter en svak, svak vekst fram til 2036, hvor tallet fortsatt er om lag 50 barn under dagens nivå.

Kommunedel 7: Strømsø nedre, Grønland, Marienlyst, Brandengen

Kommunedelen har fire kommunale og fire private barnehager. De fire kommunale barnehagene dekker hvert sitt område av kommunedelen. De to kommunale barnehagene nærmest sentrum har også barn fra andre kommunedeler grunnet sin sentrale beliggenhet. Trendflyttingsframskrivningen viser en nedgang i barnetallet fram til 2023, før det igjen er en svak vekst fram til 2036, hvor det vil ligge på dagens nivå.

Omfang av reduksjonen i barnehageplasser

Fra 2020 til 2022 har barnetallet sunket med 132 barn. I Handlings- og økonomiplanen for 2022-25 er det lagt inn et demografisk nedtrekk tilsvarende 215 barn frem til 2025. Det kan antas at en reduksjon i antallet barnehageplasser bør være i samme størrelsesorden i fireårsperioden. Det vil demme opp for demografinedgangen, men ikke gjøre noe med overskuddet av plasser som finnes allerede i dag. Barnetallene forventes først å øke igjen etter 2026/27.

52,3 % av barnehagebarna i Drammen kommune gikk i private barnehager per januar 2021, tilsvarende tall for januar 2022 er 52,9 %. Hvilket utslag en nedleggelse av 149 kommunale plasser vil få, er vanskelig å beregne. Dette avhenger av hvilke barnehager barn i de berørte barnehagene søker seg til. Det er kapasitet til å ta imot disse barna i kommunale barnehager.

Ansatte i barnehagene

Programområde barnehage har hadde totalt 655 faste årsverk og totalt 793 ansatte per august 2021. Turnover på antall personer i programområde er estimert til 7,3% på årsbasis. Dette betyr at man har en turnover i snitt på 55 personer i programområde totalt på ett år.

Det er totalt 24 faste ansatte i de tre barnehagene som foreslås nedlagt. Ingen ansatte mister sitt arbeidsforhold i Drammen kommune. Ved en nedleggelse av en enhet vil kommunalsjefen ta initiativ til en overføringsprosess ovenfor HTV. I denne prosessen vil vi kartlegge ansattes ønsker og hvilke stillinger som er ledig i de kommunale barnehagene. Det er naturlig å se på de nærliggende barnehagene, da det er forventet at behovet for ansatte vil øke når barn bytter barnehager til de nærliggende barnehagene.

Konnerud barnehage har 11 faste ansatte. Ved å flytte ansatte og barn på Gul avdeling frigjør det areal til å ta imot barn fra Konnerud og det vil bli behov for å øke bemanningen i Svensedammen barnehage. Det er per i dag også flere ansatte i midlertidige stillinger i Svensedammen barnehage som avsluttes dette barnehageåret. Dette vil gi ansatte i Konnerud barnehage mulighet til å søke overføring til Svensedammen barnehage. Kommunalsjef vil kartlegge ytterligere for muligheter til å tilby nytt arbeidssted i kommunedel 5 for ansatte som ønsker dette.

Marienlyst barnehage har 4 faste ansatte. To faste ansatte ved Marienlyst barnehage kan overflyttes til Strømsø barnehage hvis ansatte har et ønske om dette. Kommunalsjef vil kartlegge ytterligere for muligheter til å tilby nytt arbeidssted kommunedel 7 for ansatte som ønsker dette.

Stensethalléen barnehage har 9 faste ansatte. 5 ansatte ved Stensethalléen barnehage kan overflyttes til Grinde barnehage hvis barna som går i Stensethalléen barnehage søker seg til Grinde og de ansatte har et ønske om dette. De ansatte ved Grinde og Stensethalléen barnehage har samme personalleder. Kommunalsjef vil kartlegge ytterligere for muligheter til å tilby nytt arbeidssted innenfor kommunedel 2 for de gjenværende ansatte som har et ønske om dette.

Ved å flytte spesialpedagogene fra Gul avdeling til Gulsbogen ØE beholdes det sterke fagmiljøet, og disse barnas behov blir ivaretatt. Avhengig av antall søkere til barnehagen vil det bli kartlagt behov for å overføre pedagoger til andre barnehager. Hvis barnehagen får fylt opp alle sine plasser, er det ikke behov for å overføre pedagoger til andre barnehager. De pedagogiske medarbeiderne som blir berørt klarer Gulsbogen ØE å ivareta selv. Gjennom en kartlegging av ledig stillinger i programområde vil det bli avklart hvilke barnehager som har ledig stillinger. Det må også gjennomføres en drøfting om hvilke ansatte som skal overføres hvis det oppstår overtallighet og kommunalsjefen vil se på muligheten for å møte ansatte sine ønsker om arbeidssted.

Kommunalsjefens vurderinger

Kommunalsjefen vurderer det er det mulig å tilby alle de 24 faste ansatte ved de foreslått nedlagte barnehager arbeidssted i en annen barnehage. Turnover og barn som flyttes over til andre kommunale barnehager sikrer dette. Videre drøftinger om omplasseringer vil skje i samarbeid med organisasjonene etter endelig avgjørelse og ha en virkning fra 01.08.22.

Det vil være 83 barn som må bytte barnehage når de tre barnehagene blir nedlagt. Disse barna vil bli prioritert i forkant av hovedopptaket og vil bli tilbudt plass så langt det er mulig i sitt første valg av ny barnehage.

Kommunalsjefen erkjenner at det er mange følelser involvert når det handler om å legge ned et eksisterende tilbud. Både barn, foreldre og ansatte har følelser knyttet til akkurat sin barnehage, og ønsker at deres tilbud skal opprettholdes. Med god informasjon og gode overganger kan dette både anerkjennes og bearbeides for at overgangen skal gå lettere. Det er imidlertid slik at endringer i barnehagestrukturen ikke bare skal tilpasse tilbudet til behovet, men også sikre kvalitativt gode barnehager i årene fremover.

Ved nedleggelse av de tre barnehagene vil Drammen kommune fortsatt ha kapasitet til å tilby plass til barn med lovfestet rett til barnehageplass. For å tilpasse antall plasser til behovet vil det også være behov for å legge ned avdelinger. Foreldrene og barna som bli berørt av nedleggelsen skal prioriteres i forkant av hovedopptaket og så langt som mulig gis tilbud om plass i ønsket barnehage. Kommunen har nærliggende kommunale barnehager som kan ta imot barna fra de foreslåtte nedlagte barnehagene.

Ved å legge ned avdelinger og ikke ytterligere barnehager vil de kommunale barnehagene ha en større fleksibilitet når barnetallet endrer seg, og kan i større grad tilpasse seg til foreldenes ønsker. Fordelingen mellom kommunale og private plasser vil holde seg innenfor 40-60% begge veier, men tallet vil avhenge av hvor mange av barna i de nedlagte barnehagene som velger kommunale eller private barnehager.

Rådmannens forslag er å flytte Gul gruppe fra Svensedammen barnehage til Gulsbogen ØE. En avdeling ved Gulsbogen ØE gjøres om til en avdeling for barn med sammensatte hjelpebehov. Ved å flytte spesialpedagogene fra Gul avdeling til Gulsbogen ØE beholdes det sterke fagmiljøet, og disse

barnas behov blir ivaretatt. Ved å gjøre dette kan vi få bedre tilpassede lokaler ifht barnas behov og kortere avstander ved skyss fra flere steder i byen.

Fagmiljøet ved gul gruppe er en viktig verdi for barn med særskilte behov og viktig for barnehagesektoren slik at alle barn uavhengig av funksjonsnivå får et godt barnehagetilbud. Det gjøres mer tilgjengelig for innbyggerne i kommunen ved å flytte det fra Konnerud til Gulskogen. Gulskogen er et mer naturlig knutepunkt for innbyggere på tvers i hele kommunen. Flere kan oppleve tilbudet mer relevant og nært.

I kommunedel 4, Rødskog og Gulskogen, har det vært overkapasitet på barnehageplasser de siste årene. Ved å endre tilbudet sørger vi for en mer robust barnehagestruktur for fremtiden i kommunedelen.

Kommunalsjefen vurderer at det å legge ned Stensethalléen barnehage er i samsvar med de vedtatte prinsippene, og sikrer en mer robust barnehagestruktur i kommunedel 2. Kommunale barnehager skal fortrinnsvis drives i kommunale bygg og skal ha i hovedsak ha en størrelse som utløser mellom 6-16 pedagoger. Kommunen leier nå lokaler fra privat aktør og barnehagen har under 6 pedagoger. Det er ledig kapasitet i nærliggende barnehager. Barnehagen oppfyller heller ikke prinsippet om stedlig ledelse.

Ved nedleggelse av Stensethalléen barnehage vil barna kunne få tilbud i Grinde barnehage som ligger i kommunedel 3. Det er behov for noen bygningsmessige oppgraderinger, men det er mulig innenfor godkjent areal. Avstanden mellom Grinde og Stensethalléen barnehage er 2,4 km. Grinde- og Stensethalléen barnehage deler ledelse i dag. Det er også muligheter for å flytte barn til Langløkka og Møllenhof barnehage som ligger i kommunedel 2.

Ved å legge ned Konnerud barnehage, og samtidig flytte gul avdeling til Gulskogen, vil vi kunne tilby plass til mange av barna fra Konnerud til Svensedammen. Det er kort avstand mellom Konnerud og Svensedammen. Vi vil også kunne tilby plass i andre nærliggende barnehager i kommunedelen.

Kommunalsjefen vurderer at det å legge ned Konnerud barnehage er i samsvar med de vedtatte prinsippene, og sikrer en mer robust barnehagestruktur i kommunedel 5. Kommunale barnehager skal fortrinnsvis ha en størrelse utløser mellom 6-16 pedagoger. Konnerud barnehage har under 6 pedagoger. Det er ledig kapasitet i nærliggende barnehager. Barnehagen oppfyller heller ikke prinsippet om stedlig ledelse.

Ved nedleggelse av Marienlyst barnehage vil barna kunne få tilbud i Strømsø barnehage, som er den nærmeste barnehagen, og har samme ledelse. Det er kort avstand mellom Strømsø barnehage og Marienlyst barnehage

Kommunalsjefen vurderer at det å legge ned Marienlyst barnehage er i samsvar med de vedtatte prinsippene. Kommunale barnehager skal fortrinnsvis ha en størrelse utløser mellom 6-16 pedagoger. Marienlyst barnehage har under 6 pedagoger. Det er ledig kapasitet i nærliggende barnehager. Barnehagen oppfyller heller ikke prinsippet om stedlig ledelse.

Kommunalsjefen vurderer at barnehagene som foreslås nedlagt er godt vurdert opp mot prinsippene som skal legges til grunn for ny barnehagestruktur. Prinsippene skal være førende, men kan ikke være absolutte. Det ville medført at eksempelvis alle små barnehager ble nedlagt, på en annen side vil alle barnehagene i ulik grad oppfylle enkelte prinsipper og det må derfor gjøres en helhets vurdering av prinsippene. Kommunalsjef har derfor vektet prinsippene opp mot den enkelte barnehage og definert hvilke av barnehagene som i minst mulig grad oppfyller prinsippene når det er

behov for å legge ned barnehager. Dette må ses i sammenheng med behovet for plasser i det geografiske området og mulighet for å tilby plasser i nærliggende barnehager.

Kommunalsjef har igjennom prosessen vurdert flere alternativer. I tidligere prosesser har Langløkka og Rødgata vært foreslått. Kommunalsjefen sin vurdering er at arbeidet med rehabilitering ved Langløkka har kommet for langt i prosessen til at den kan reverseres. Etter rehabiliteringen vil barnehagen i større grad oppfylle prinsippet om at barnehagene skal bidra til godt fysisk arbeidsmiljø og vil ha en størrelse som utløser mellom 6 og 16 pedagoger. Langløkka har også utviklet et fagmiljø på utegruppa, Dovregubben, av særlig verdi for barnehagesektoren som det er viktig å bevare.

I kommunedel 4 Rødskog, Gulsbogen vil en flytting av Gul avdelingen bidra med at vi utnytter større del av arealene i barnehagene i kommunedelen. Det vil derfor ikke være behov, eller ønskelig, å legge ned enheter. Ved å utnytte arealene i Gulsbogen ØE barnehager til Gul avdelingen og beholde Rødgata, vil vi skape mer rom for fleksibilitet og robusthet i fremtiden. Dette vil medføre at både barnehagestrukturen og den enkelte barnehage i kommunedelen kan i større grad tilpasse seg svingninger i barnetallet. Dette vil også være tilfelle ved Svensedammen barnehage fordi areal blir frigjort når Gul avdeling flyttes til Gulsbogen ØE, og Svensedammen kan opprette en ny avdeling ved behov.

Skal behovet i kommunedelen melde seg før framskrivningene forespeiler har vi sikret å beholde Rødgata til barnehagedrift, og ikke må finne nye lokaler i kommunedelen. Det er et viktig langsiktig perspektiv med tanke på tilflyttere og utbygging. Kommunedel 4 består kun av Rødgata og Gulsbogen ØE barnehage.

Vedlegg